Civillieta Nr. C 26159315

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2016.gada 20.janvārī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par parāda piedziņu iesniegusi akciju sabiedrība /Nosaukums A/ (turpmāk arī – prasītājs) norādot, ka 2014.gada 28.maijā puses noslēdza finanšu līzinga līgumu Nr.FLG28052015/0079 (turpmāk arī – Līzinga līgumu). Saskaņā ar Līzinga līgumu prasītājs iegādājās atbildētāja izvēlēto līzinga objektu – transportlīdzekli, iegādājās par summu 5 600 *euro*. Iegādāto līzinga objektu prasītājs nodeva atbildētāja turējumā un lietošanā, savukārt atbildētājs apņēmās līzinga objektu līdz 2019.gada 28.jūlijam pakāpeniski izpirkt, maksājumus veicot saskaņā ar Līzinga līgumu un maksājumu grafiku. Par piešķirtā līzinga lietošanu puses noteica procentu likmi – fiksēto procentu likmi – 2,50 procenti mēnesī. Atbildētājs ar Līzinga līgumu uzņemtās saistības izpildīja tikai daļēji – pēdējo maksājumu veica 2014.gada 10.decembrī. Saskaņā ar Līzinga līguma noteikumiem un ievērojot Civillikuma 1589.panta prasības 2014.gada 17.decembrī prasītājs atbildētājam nosūtīja paziņojumu par atkāpšanos no Līzinga līguma, kurā piedāvāja atbildētājam ar Līzinga līgumu uzņemtās saistības izpildīt labprātīgi, pretējā gadījumā nodot transportlīdzekli. Atbildētājs uzņemtās saistības neizpildīja, prasītājs transportlīdzekli pārņēma savā valdījumā. 2015.gada 30.martā prasītājs transportlīdzekli par 5 820 *euro* pārdeva, saņemto pirkuma maksu 5 785,29 *euro* apmērā novirzīja atbildētāja Līzinga līgumā uzņemto saistību dzēšanai, 34,71 *euro* novirzīja valsts budžetā pievienotās vērtības nodokļa samaksai. Pirkuma maksa visu saistību dzēšanai nebija pietiekama. Prasītājs norāda, ka atbildētājs atlikušā parāda samaksu nav veicis. Atbildētāja parādsaistības, kas sastāv no parāda pamatsummas, sastāda 1 434,41 *euro*. Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1934., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 41., 128., 250.^{19}, 250.^{20}pantu prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu viņam, pamatparādu 1 434,41 *euro* apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 23.-28.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītājs, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2016.gada 20.janvāris, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 26., 28.lapa).

Atbildētājs – /pers. B/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma.

Tiesa noskaidroja, ka 2014.gada 28.maijā puses parakstījušas finanšu līzinga līgumu Nr.FLG28052014/0079. Puses vienojušās, ka prasītājs atbildētājam izraudzītā un norādītā līzinga objekta – automašīnas BMW X5, šasijas Nr./šasijas numurs/, iegādei aizdod 5 600 *euro*, savukārt atbildētājs apņemas samaksāt prasītājam Līzinga līguma maksājumus un citus pamatotus maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku un līguma noteikumiem. Maksājumu grafiks ir noslēgtā Līzinga līguma neatņemama sastāvdaļa. Par piešķirtā līzinga lietošanu puses noteikušas procentu likmi – 34,52 procenti gadā, no neizmaksātās līzinga objekta vērtības par visu faktisko finansējuma izmantošanas laiku līdz līguma izbeigšanai. Par maksājuma saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi atbildētājs, saskaņā ar Līzinga līguma 14.2., 14.5.punktu uzņēmies pienākumu maksāt prasītājam nokavējuma procentus – 0,5 procentus, no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas likumiskos procentus; ja kavējums ilgst vairāk nekā 30 dienas – līgumsodu 10 procentu apmērā no transportlīdzekļa pirkuma cenas. Līzinga līguma 15.3.1., 15.4.punktā puses vienojušās, ka prasītājs ir tiesīgs, rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no Līzinga līguma, ja atbildētājs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas. Prasītāja vienpusējas atkāpšanās no Līzinga līguma gadījumā, atbildētājs uzņēmies saistības, pēc prasītāja pieprasījuma, nekavējoties nodot līzinga objektu prasītājam un 7 darba dienu laikā samaksāt visus līguma maksājumus, kā arī citas naudas summas, kas pienākas prasītājam (lietas 6.-10.lapa). 2014.gada 29.maijā prasītājs atbildētājam, automašīnas iegādei, pārskaitījis Līzinga līgumā nolīgto naudas summu – 5 600 *euro* (lietas 11.lapa). Tiesa secina, ka līdzēji līgumu noslēguši atbilstoši Civillikuma 1533.pantam, jo starp līdzējiem notikusi

pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām ar nolūku savstarpēji saistīties.

No parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs savas saistības izpildīja tikai daļēji, pēdējo maksājumu veica 2014.gada 10.decembrī. Neatmaksātā pamatparāda summa sastādīja 5 589,68 *euro*, līgumiskie procenti – 812,92 *euro*, likumiskie nokavējuma procenti – 78,26 *euro*, līgumsods – 141,88 *euro*, ar transportlīdzekļa pārdošanu saistītie izdevumi – 596,96 *euro*, kopā 7 219,70 *euro* (lietas 5., 16.lapa). Strīds par minētajiem apstākļiem nepastāv.

Prasītājs Līzinga līgumu pirms termiņa vienpusēji izbeidza, pēc Līzinga līguma darbības izbeigšanas līzinga objekta – automašīnas, turējumu pieprasīja nodot viņam pamatoti, jo Līzinga līguma 15.3.1., 15.4.punktā prasītājs un atbildētājs vienojās, ka prasītājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no Līzinga līguma, ja atbildētājs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas. Prasītāja vienpusējas atkāpšanās no Līzinga līguma gadījumā, atbildētājs uzņēmās saistības nekavējoties pēc prasītāja pieprasījuma nodot līzinga objektu prasītājam (lietas 9.lapa). Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

2014.gada 17.decembrī prasītājs atbildētājam nosūtījis paziņojumu par Līzinga līguma darbības vienpusēju izbeigšanu, kurā lūdzis nodot transportlīdzekli prasītājam, aicinājis ar Līzinga līgumu uzņemtās saistības izpildīt labprātīgi. Līzinga līgums lauzts 2014.gada 17.decembrī (lietas 12.-15.lapa).

Tiesiskā attiecība līgumā ir pušu brīvas gribas izpausmes rezultātā radīts noteikts tiesību un pienākumu apjoms, kas aizņēmēja sākotnējām tiesībām saņemt aizdevumu vēlāk rada atbilstošu pienākumu to atdot. Tiesiskā attiecība kā pušu pienākumu un tiesību kopums pastāv līdz saistībā noteikto tiesību un pienākumu pilnīgai izpildei, tostarp līdz procentu un, ja pielīgts, līgumsoda samaksai. Kreditors savu pienākumu pēc noslēgtās saistības pilnībā ir izpildījis ar aizdevuma izsniegšanas brīdi, kas rada aizņēmējam pienākumu precīzi izpildīt vienošanos par aizdevuma dzēšanas maksājumu veikšanu līgumā noteiktajā laikā. Kreditora vienpusēja atkāpšanās no līguma, kuru tas jau ir izpildījis un pieprasījums visu aizdevumu atdot, ir iepriekš noteikto aizņēmējam labvēlīgo aizdevuma atmaksāšanas noteikumu anulēšana atbilstoši līgumam. Vienas puses atkāpšanās no līguma (līguma laušana) neatbrīvo līguma noteikumus neizpildījušo pusi no līgumsaistību izpildes, un nepārtrauc to tiesisko attiecību, kuras sakarā līgums noslēgts.

Atbildētājs nodevis un prasītājs pieņēmis līzinga objektu – automašīnu BMW X5, šasijas Nr./šasijas numurs/. Prasītājs automašīnu par 5 820 *euro* pārdevis, saņemto pirkuma maksu 5 785,29 *euro* apmērā novirzīja Līzinga līgumā uzņemto saistību dzēšanai, 34,71 *euro* novirzīja valsts budžetā pievienotās vērtības nodokļa samaksai (lietas 5., 16.lapa). Strīds par minētajiem apstākļiem nepastāv. Pēc līzinga objekta pārdošanas atbildētāja neatmaksātā pamatparāda summa samazinājusies un sastāda 1 434,41 *euro*.

Tiesa secina, ka atbildētājs nav ievērojis Civillikuma 1943.panta prasības, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis, un 1946.panta prasības, ka procenti par aizdevumu atdodami, ja tie bijuši tieši norunāti.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā parāda pamatsumma, jo atbildētājs nav pildījis savas saistības, nav pienācīgi un savlaicīgi veicis maksājumus. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Tādējādi, atbildētājs nav ievērojis Civillikuma 1828.panta prasības, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājis saistības izpildīšanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Atbildētājs savas saistības nav pildījis, pierādījumus, ka samaksa izdarīta, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, nav piestādījis.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja piedzenama ne tikai neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, bet arī nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) no paša kapitāla saņemt likumiskos nokavējuma procentus.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lietas 19.-21.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 40.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piespriežami ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš (lietas 2., 21.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 195.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

Akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 1 434,41 (viens tūkstotis četri simti trīsdesmit četri *euro* 41 cents) *euro* apmērā, kā arī samaksāto valsts nodevu 215,16 (divi simti piecpadsmit *euro* 16 centi) *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 (četri *euro* 70 centi) *euro* apmērā, kopā 1 654,27 (viens tūkstotis seši simti piecdesmit četri *euro* 27 centi) *euro*, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas par laiku no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2015.gada 23.septembra, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasītājam piekrītošo naudas summu samaksa veicama akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, norādītajā kredītiestādes – akciju sabiedrības /Nosaukums B/, kontā Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus, kas nav samaksāti iepriekš, 1,58 (viens *euro* 58 centi) *euro* apmērā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 20.janvāra, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas

kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns